

We waren nochtans goed op weg

■ TONY COENJAERTS ■

2021 was het jaar waarin het herstel na de covidperiode ingezet werd. Dat herstel zette zich in het begin van 2022 voort zodat het jaar goed van start leek te gaan. Maar vanaf het tweede semester gooiden de onzekerheid, de inflatie en de opstoot van de energieprijzen roet in het eten en werd dat elan afgebroken.

Tony Coenjaerts, de analist van Trends Business Information, maakt de balans op van de grafische bedrijven.

De cijfers in onze verschillende tabellen moeten met die context in het achterhoofd bekeken worden. Een voorbeeld – de omzet van Amcor Flexibles Transpac mag dan in 2022 wel met 11,5 procent gestegen zijn (de gegevens in de verschillende klasseringen verwijzen naar het jaar 2022), de groei in volume bedraagt echter maar 1,5 procent.

Ons eerste klassement is gebaseerd op de **omzet**. Sinds jaren al betwisten Amcor Flexibles Transpac en MCC Verstraete elkaar daar de eerste plaats. Maar nu worden ze beiden afgetroefd door een nieuwkomer waarin Agfa, in 2021, zijn afdeling Offset Solutions ondergebracht had. In augustus 2022 werd een akkoord bereikt met het pan-Europese investeringsfonds Aurelius. Dat akkoord maakte de overname van Agfa Offset officieel waarna het bedrijf tot ECO3 omgedoopt werd. Gezien de omstandigheden werd het eerste boekjaar van die onderneming over 24 maanden gespreid. ECO3 sloot dat boekjaar af met een verlies van 10 miljoen euro dat te wij-

ten was aan de onmiddellijke afschrijving van de goodwill die bij de overname van de offsetactiviteiten van Agfa afgesproken was. Een andere nieuwkomer in het klassement is Pacapime, de producent van golfkarton uit Halle, met een omzet van 60 miljoen euro. Het Spaanse Saica heeft onlangs een minderheidsparticipatie in Pacapime genomen om zijn zichtbaarheid in Noord-Europa te vergroten en zich als een concurrent van VPK Packaging te profileren – dat laatste bedrijf boekt voor het eerst een omzet van meer dan twee miljard. Daarachter geven Amcor Flexibles Transpac en MCC Verstraete elkaar nauwelijks een duimbreed toe.

BRUTOMARGE

Het aantal bedrijven dat met hun omzet in het klassement opgenomen is, blijft eerlijk gezegd beperkt. Het gaat hooguit om een honderdtal bedrijven. En ook al ontstaan er links en rechts grafische groepen, de grafische sector blijft het speelterrein van KMO's die een verkorte versie van de jaarrekening, zonder vermelding van de omzet, mogen indienen. Dat is de reden waarom ons algemeen klassement al verscheidene jaren de gerealiseerde brutomarge opneemt wanneer er geen omzetcijfer beschikbaar is. Dat geven we aan met een asterisk naast het bedrag in kwestie. Om de gegevens te kunnen vergelijken wordt, indien voor 2022 een brutomarge vermeld is, ook voor 2021 de brutomarge opgegeven ook al had het bedrijf voor dat jaar een omzetcijfer gepubliceerd.

Op de eerste plaats in onze rangschikking volgens de brutomarge staat Van Genechten Packaging, in werkelijkheid een leverancier van diensten aan de andere bedrijven van die groep die in 2021 een geconsolideerde omzet van 701 miljoen realiseerde. Daarin waren de verpakkingsactiviteiten, die er 19 procent op vooruit gingen, goed voor 390 miljoen euro. De volgende in het rijtje is Beyaert Printing, een drukkerij uit Waregem die in grootformaat gespecialiseerd is en waarvan de omzet op een twaalf miljoen euro geraamd kan worden.

NETTOWINST

De 200 hoogste **winsten** van het boekjaar dat we bekijken (in totaal 216 miljoen euro) zijn in vergelijking met het jaar voordien toegenomen. Toen bedroeg het totaal 190 miljoen euro. Ook al heeft meer dan één bedrijf op twee (56 %) zijn resultaten weten te verbeteren, toch is die vooruitgang in hoofdzaak aan twee bedrijven te danken. In de eerste plaats Label Printing Europe Partners waarvan de winst met 20,5 miljoen euro gestegen is. Die prestatie heeft echter hoofdzakelijk een financieel karakter en stemt overeen met een meerwaarde op geïmmobiliseerde activa. Label Printing Eu-

Het Spaanse Saica nam een minderheidsparticipatie in Pacapime (Halle) om zijn zichtbaarheid in Noord-Europa te vergroten.

beeld Label Printing Equipment niet in dit klassement voorkomt. Dit klassement wordt overheerst door MCC Verstraete en Amcor Flexibles Transpac die de andere bedrijven ver achter zich laten.

RETURN ON EQUITY

Van winst naar **rendement** is maar een kleine stap die we voor de 200 eerste bedrijven in onze tabellen gezet hebben. Meer bepaald door het rendement op de eigen middelen van die bedrijven te berekenen. Daarvoor pasten we de ROE (Return on Equity) toe, een ratio die met enige voorzichtigheid gehanteerd moet worden omdat elke deling bedrieglijker wordt naarmate de noemer klei-

ropa neemt een positie in tussen Accent, dat in 2022 zeven nieuwe ondernemingen onder zijn vleugels genomen heeft, en Packaging Printco, het overkoepelend bedrijf van de groep Asteria. Die laatste groep wordt financieel gesteund door het investeringsfonds Waterland en verveelvoudigt de overnames. Over het boekjaar 2022 heeft de groep een omzet van 271 miljoen gepubliceerd (77 miljoen daarvan werd in ons land generaliseerd), dat is meer dan twee keer zoveel dan het jaar voordien (134 miljoen euro). Asteria dat in Gullegem gevestigd is, is gespecialiseerd in de etiket-tendruk en telt vandaag 33 bedrijven. De op één na grootste sprong – 8,3 miljoen euro – staat op naam van W.H. Brady,

een onderneming die in signs en industriële identificatie gespecialiseerd is. In feite is dat een terugkeer naar de normale toestand omdat zo goed als het volledige exploitatieresultaat van 2021 in het niets oploste door een waardevermindering van de participaties van het bedrijf (Brady Middle East FZE).

Die twee voorbeelden maken duidelijk dat de winst uiteindelijk maar een boekhoudkundig resultaat is dat vaak om enige nuance vraagt. Dat is de reden waarom we ook een klassement volgens het **exploitatieresultaat** publiceren. In onze ogen is dat resultaat 'realistischer' omdat in dit geval de lopende en normale activiteit van een bedrijf in cijfers omgezet wordt zonder rekening te houden met financiële en fiscale elementen. Dat is de reden waarom bijvoor-

De derde generatie van de familie Reynders nam de leiding van het bedrijf in handen met Bart Reynders (links op de foto) en Sebastiaan Reynders (rechts). In het midden herkent u Marco Van Hooff, sales director bij Reynders Label Printing.

ner wordt. Bij de bedrijven die meer dan tien miljoen euro eigen middelen hebben, gaat de palm naar Reynders Pharmaceutical Labels met een rendement van 39,62 procent. Bekijken we de geconsolideerde cijfers, dan daalt die ratio tot 25,09 procent, wat nog altijd bijzonder comfortabel is en duidelijk hoger is dan het gemiddelde van de 200 bedrijven in onze tabel – dat gemiddelde bedraagt 13,54 procent of 14,01 procent, afhankelijk van het feit of de (uitzonderlijke) resultaten van ECO3 meegerekend worden of niet. In 2022 kwam bij Reynders de derde generatie van de familie aan het hoofd van het bedrijf te staan en in 2023 al werd het Duitse Schäfer-etiketten overgenomen dat de achtste productievevestiging van de groep werd. Nog in 2023 werd in Boechout een nieuwe productiehal –

specifiek voor de farmaceutische sector – in gebruik genomen die het mogelijk moet maken om de productie op die site, waar de wieg van de groep stond, met 40 procent te verhogen. In 2022 boekte Reynders een geconsolideerde omzet van 151 miljoen euro.

In het geheel gaat de **toegevoegde waarde** van de 200 bedrijven in onze top er met 9,9 procent op vooruit. Dat klassement wordt, het is ondertussen een gewoonte, geleid door de tandem MCC Verstraete en Amcor Flexibles Transpac die ondertussen het gezelschap van ECO3 gekregen hebben. De toegevoegde waarde is de meerwaarde die een bedrijf, via zijn activiteiten, geeft aan goederen en diensten die van derden afkomstig zijn. Dat is een

Cartamundi investeert in de verdubbeling van de productiecapaciteit in Turnhout.

belangrijk gegeven omdat die toegevoegde waarde nadien verdeeld zal worden tussen arbeidsinkomsten, kapitaalinkomsten en overheidsheffingen. Dat verklaart het belang van de verhouding personeelsuitgaven/toegevoegde waarde – die verhouding moet als een alarmsignaal functioneren wanneer ze opmerkelijk hoger is dan gemiddeld. In onze tabellen hebben we die verhouding twee keer berekend: een keer waarbij we alleen rekening hielden met het statutaire personeel; een tweede keer namen we ook de kosten voor het interim-personeel mee.

Het gewicht van de **personeelskosten** in de toegevoegde waarde bleef zo goed als onveranderd (2022 in vergelijking met 2021) op 63,7 procent of 66 procent, afhankelijk van de kosten voor interims. Net als in 2021 deed Amcor Flexibles Transpac ook het meest een beroep op interim-arbeid: de vergoeding voor het interim-personeel bedroeg 7,8 procent van de totale personeelskosten, wat meer dan het dubbele is van het sectorgemiddelde (3,6 %). Dat laatste cijfers is echter een onderschatting in de mate waarin alleen de bedrijven die een volledige jaarrekening moeten voorleggen, dat soort van informatie moeten publiceren.

Het op één na laatste klassement onderzoekt de financiële gezondheid van de bedrijven, op basis van hun **financiële onafhankelijkheid**. Die verkregen we door de eigen middelen door het balans-totaal te delen. Voor de 200 bedrijven in onze tabel bedraagt dat cijfer 41,3 procent.

INVESTERINGEN

Onze laatste tabel kijkt naar de toekomst en vermeldt de **investeringen** in vaste activa tijdens het boekjaar. Die informatie moeten we met het nodige voorbehoud benaderen omdat er altijd enige tijd verloopt tussen het moment waarop een investering aangekondigd wordt en het moment waarop de eerste spadesteek gegeven wordt. Daarbij komt dat de soms indrukwekkende investeringsbedragen die aangekondigd worden, in de praktijk vaak over meerdere jaren gespreid worden. Brady bijvoorbeeld kocht in april 2022 in Zele een terrein aan waarop een productie-eenheid, een magazijn en kantoren opgetrokken zullen worden.

De holdingmaatschappij G3 Print heeft de exploitatiebedrijven Bietlot Frères en de Imprimerie Duculot-Califice ingelijfd en de naam ervan in Imprimerie Bietlot veranderd. Bietlot is een handelsdrukkerij die in Gilly, nabij Charleroi, gevestigd is. De nieuwe eenheid die op die manier gevormd werd, boekte over 2022 een omzet van 7,6 miljoen euro. Cartim Print, de 'drukker voor drukkers', maakt deel uit van de groep Nanoprint, waartoe ook Daddy Kate behoort. Dat bedrijf is 2024 stevig gestart met de overname van ICR (Doornik) dat in mailings gespecialiseerd is, en van de onderneming Faurite (Miribel in de buurt van Lyon) die onder curatele stond. Die twee overnames zouden de omzet van de groep tot 75 miljoen euro moeten doen stijgen.

GROEPSGEWIJS

Voor het boekjaar dat we hier behandelen, moeten we nog de uitstekende prestatie van Graphius vermelden waarvan de geconsolideerde omzet van 72 tot 124 miljoen euro steeg, in hoofdzaak door de integratie van Antilope De Bie. In de loop van het boekjaar heeft Graphius Group haar aandeel van 33,37 procent in Bie Invest, waarvan Antilope De Bie een volledige dochter is, tot honderd procent verhoogd. In de lente van 2023 is Cassochrome, een nichedrukkerij in Waregem en gespecialiseerd in de druk van kunstboeken, bij de groep gekomen. Niet veel later kwamen ook Rembrandt en Remicon Packaging, die allebei in Aarschot gevestigd zijn, erbij. Op het einde van het jaar werd ook nog Philenor – dat beter bekend is onder zijn merknaam Paperland – ingelijfd. Philenor dat in Ukkel gevestigd is, drukt hoogwaardige naamkaartjes, uitnodigingen en brochures.

Cartamundi, waarvan de helft in handen is van Brepols Group, boekte een omzet van 648 miljoen euro, maar moet zich aan de nieuwe situatie aanpassen. Sinds het einde van de lockdown hebben gezelschapsspellen zoals Monopoly of Cluedo van hun aantrekkingskracht verloren zodat er vorig jaar één fabriek de deuren moest sluiten – Waterford in Ierland. Daarnaast kondigt de groep een grote investering in de productie van kaarten (Pokemon, enz.) aan. Voor Turnhout vertaalt zich dat vanaf 2025 in een verdubbeling van de productiecapaciteit. ■